N°. 718. **DE GRONDWET.** 1855

DINGSDAG 18 SEPTEMBER.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . " 5.50.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . " 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

BERIGT.

De Ondergeteekende heeft de eer ter kennisse van het publiek te brengen, dat hij zijne betrekking van redacteur van het dagblad «de Grondwet» met ultimo September e. k. zal nederleggen.

De verschillende redenen, welke tot dit besluit aanleiding gaven, zullen nader worden publiek gemaakt.

'S GRAVENHAGE, den 17 September 1855.

Iz. J. LION.

Troonrede,

UITGESPROKEN OP MAANDAG 17 SEPTEMBER 1855, TER OPENING DER STATEN-GENERAAL, Zittingjaar 1855—1856.

Staten-Generaal.

Opening der gewone Vergadering van 1855—1856.

VEREENIGDE ZITTING DER BEIDE KAMERS, VAN MAANDAG 17 SEPTEMBER 1855.

Nadat de leden der beide Kamers zich achtervolgens in de Vergaderzaal van de Tweede Kamer hadden vereenigd, wordt tegen 12½ ure de Vergadering door den heer Mr. J. A. PHILIPSE geopend, die door den heer Griffier der Eerste Kamer een besluit van Z. M. den Koning, den 12den dezer genomen, doet voorlezen, waarbij hij, Mr. J. A. PHILIPSE, benoemd wordt tot Voorzitter der Eerste Kamer, gedurende de aanstaande zitting der Staten-Generaal.

De Voorzitter alzoo, ingevolge art. 108 der Grondwet, met het beleid der vereenigde zitting belast zijnde, benoemt eene commissie van 18 leden der beide Kamers, om Z. M. den Koning, bij HD. aankomst aan het gebouw der Staten-Generaal, te ontvangen en in- en uitgeleide te doen.

Ten 1 ure vervoegen zich Hunne Excellentiën de Ministers, alsmede de heeren Leden van den Raad van State, in de vergaderzaal.

Na een kort tijdsverloop, wordt de nadering van Z. M. den Koning, vergezeld van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, aangekondigd, die zich, op de in het programma der opening omschreven wijze, naar het gebouw der Staten-Generaal begeven heeft.

De Koning ter vergaderzaal binnengeleid, plaatst zich op den Troon, en houdt de navolgende aanspraak:

"Mijne heeren!

"Het strekt Mij tot voldoening U ook ditmaal te kunnen mededeelen, dat onze betrekkingen met de andere Mogendheden zich kenmerken door welwillendheid en vriendschappelijke gezindheid.

"Te midden van den oorlog, waarin onderscheidene met ons bevriende Staten nog altijd gewikkeld zijn, blijven wij aan het stelsel van strikte onzijdigheid vasthouden. Onzerzijds naauwgezet nagekomen, wordt het door de oorlogvoerende Mogendheden gewaardeerd en geëerbiedigd.

"De zee- en landmagt verwerven bij voortduring aanspraak op goedkeuring, door krijgstucht en ijverige pligtsbetrachting.

"De noodwendig gewordene vermeerdering van het materieel der Marine is het voorwerp Mijner ernstige zorg.

"Bij de belangstelling, welke onze Koloniën en bezittingen in andere werelddeelen inboezemen, reken Ik het een voorregt te kunnen vermelden, dat rust en vrede daarin heerschen; dat de gezondheids-toestand van Nederlandsch Indiën in de laatste maanden over het algemeen aanmerkelijk is verbeterd en dat de staat der gewassen gunstig is.

"De pogingen ook dezerzijds reeds vóór geruimen tijd in het werk gesteld, om in het stelsel van uitsluiting, door het Rijk van Japan tot dus verre gevolgd, eene wijziging te verkrijgen, zijn niet zonder vrucht gebleven. — Voorregten door de Japansche Regering aan andere Natiën verleend, zijn mede aan ons verzekerd.

"De Staats-Commissie tot onderzoek van den toestand der slaven-bevolking in de Overzeesche bezittingen, heeft onlangs verslag uitgebragt. Ik vlei Mij, dat haar veel omvattende arbeid zal kunnen leiden tot eene wetsvoordragt omtrent dit belangrijk onderwerp.

"Werden in den afgeloopen winter onderscheidene gewesten van het vaderland door dijkbreuken en overstrooming zwaar geteisterd: de liefdadigheid van landgenoot en vreemdeling beijverde zich in ruime mate herstel of leniging aan te brengen.

"Mijn ernstig streven is steeds daarheen gerigt, om de zedelijke ontwikkeling en de stoffelijke welvaart der Natie gelijken tred te doen houden en alzoo den bloei van het onderwijs, van wetenschappen en kunsten te bevorderen, maar ook ondernemingen van nijverheid en openbaar nut aan te moedigen, en, zooveel mogelijk, te ondersteunen.

"Hoezeer de invloed van den krijg op handel en scheepvaart niet onmerkbaar is, verkeeren echter deze belangrijke takken van ons volksbestaan in bevredigenden toestand.

"De opbrengst der belastingen beantwoordt ruimschoots aan de daarvan gevormde verwachting.

"De gunstige staat der geldmiddelen laat toe met het delgen van schuld voort te gaan.

"Het is Mijn voornemen U weldra in de gelegenheid te stellen, om in overweging te nemen de wets-ontwerpen, welke alnog, volgens artikel vijf van de additionele artikelen der Grondwet, moeten worden voorgedragen.

"Door deze en andere, hetzij nieuwe, hetzij weder op te vatten onderwerpen van wetgeving, wordt U eene ruime baan geopend om ook in deze zitting blijken te geven van Uwen ijver in het behartigen der belangrijke taak, welke U is toevertrouwd.

"Het Vaderland, Mijne Heeren! heeft zijn blik bij vernieuwing op Ons gevestigd. Het verwacht van Ons gemeen overleg goede vruchten voor de bestendiging van orde en welstand. Stellen Wij, zooveel van Ons afhangt, die uitzigten niet te leur. Toonen Wij bovenal de vele en rijke zegeningen te waarderen, welke de Almagtige, Wij erkennen het met innigen dank, aan het Ons zoo dierbaar Nederland schenkt. —

"Ik verklaar deze zitting der Staten-Generaal geopend."

Na het houden van deze aanspraak verlaat de Koning de Vergaderzaal. De vereenigde Zitting der Kamers wordt daarna gesloten. — Z. M. keert, even als bij het komen, onder het gejuich der talrijke, zoo wel uit deze Residentie als van elders zamengevloeide menigte, naar Hoogstdeszelfs paleis terug.

De Nieuwsbode is naijverig op den naam van te behooren tot de constitutionnele, tot de liberale partij. Te regt zegt zij: "Ware die naam juist, wij zouden "anti-constitutionneel zijn." Evenwel, ofschoon zij dus zich dien naam gaarne zou willen toeëigenen, zij zegt later: "al ware inderdaad de rigting der liberale partij "zoo constitutionneel geweest, waarom zou de behou"dende dien naam niet mogen dragen?" Wij kunnen dus niet regt vatten, wat men met zulke uitdrukkingen bedoelt.

De Nieuwsbode schijnt — en men zal ons wel veroorloven nog eenigen twijfel te koesteren — *schijnt* te behooren tot eene partij, welke bij de April-beweging in het leven kwam. Die partij kunnen we nu noemen die der Nederlandsche *Know-nothings*; zij weten niet wat zij willen; want zij wisten niet wat zij wilden, en zij konden dan ook niet verrigten, wat zij voornamen te willen. Het Ministerie heeft dat al spoedig geopenbaard, want het begreep, dat het veiliger was het spoor, dat gelegd was, te volgen, dan een nieuw spoor aan te leggen en nog veel minder om eene rugwaartsche beweging te maken.

De Nieuwsbode zal dan ook in het Ministerie ter naauwernood eenige familietrek met hare partij herkennen; en als zij dus spreekt van *wij*, dan verklaren we opregt niet te weten, *aan wien* wij moeten denken. Ja, er zijn nog enkele April-bewegings-monumenten in de Kamers der Volksvertegenwoordiging; maar tot ergernis juist der ministeriëlen. Wel bestaat er nog eene algemeene kiesvereeniging, onder den weidschen titel van "*Koning en Vaderland*"; maar..... wier beginsel aan eene Protestantsche propaganda gelijk is en uit een politiek oogpunt eigenlijk *geene* beginselen heeft.

Onverklaarbaar is het dan ook niet dat *de Nieuwsbode* voor hare partij, hoe groot of klein zij nog is, een *naam* zoekt. *Conservatief* of *reactionair* schijnt niet te bevallen; *behoudend* is dan nog meer verkieslijker, hoewel het den schijn heeft, alsof men vreest iets te zullen verliezen, en ongezind is iets op te offeren. *Constitutionneel* evenwel mag *de Nieuwsbode* zich niet noemen, zoo lang zij op staatkundig gebied de kleur van eene *kerkelijke partij* blijft dragen.

Onverklaarbaar is het niet, integendeel, wij achten het hoogstbegrijpelijk, dat men *den schijn* wil aannemen, als of men ook constitutionneel" is; maar de Natie is niet gediend met *vrome betuigingen*: zij eischt van *elke* partij, dat zij *uit hare daden* toone, het belang van het Vaderland, en niet eigen eer en voordeel te bedoelen.

De belangstelling in de verzameling van statistieke bijzonderheden neemt ook hier te lande meer en meer toe; maar zij moet gepaard gaan met een oordeelkundig en voorzigtig gebruik. Zoo wordt, bijv., zeer verkeerdelijk uit de opbrengst van den Rijksaccijns op het gedistilleerd in iedere provincie meermalen tot het meerder of minder verbruik van jenever, hoofdelijk omgeslagen over de bevolking van ieder gewest, besloten. Men vergeet, dat veraccijnsing van gedistilleerd voor het Rijk niet altijd en in den regel dáár geschiedt, waar de dranken worden verbruikt.

De *Nieuwsbode* deelt ons mede, dat in Noord-Holland de opbrengst van het *gedistilleerd* grooter is dan die van het *gemaal*. Moet daaruit volgen, dat er in dat gewest meer jenever gedronken dan brood gegeten wordt? Wij zouden uit diezelfde opgaven daarbij kunnen voegen, dat in 1854 in die provincie het *gemaal* ƒ 45,000 *minder* en het *gedistilleerd* ƒ 10,000 *meer* heeft opgebragt dan in 1853, en dat, terwijl die opbrengst van het *gemaal* over 1854 ƒ 17,000 *minder* bedraagt dan het gemiddeld cijfer der opbrengst over de laatste *vijf* jaren, die van het gedistilleerd nog ƒ 7000 *meer* dan het gemiddeld cijfer van dat middel beloopt.

Wat ons evenwel onder de, uit de *Middelburgsche Courant* overgenomene statistieke opgaven hoogst opmerkelijk is voorgekomen en aan de *Nieuwsbode* niet schijnt in het oog gevallen te zijn, is het belangrijk verschil tusschen de gemeente-opcenten, die van het *gemaal* en die van het *gedistilleerd* geheven worden. Zij bedragen van het *gemaal* gemiddeld 53 opcenten, maar van het *gedistilleerd* slechts 36. In Noord-Holland van het *gemaal* gemiddeld meer dan *honderd*; in Drenthe slechts ongeveer *twintig*. Maar uit die opgaven zou men tevens kunnen opmaken, dat het aequivalent voor de afschaffing van de gemeente-opcenten op het *gemaal* gevonden wordt in de verhooging der gemeente-opcenten op het *gedistilleerd* tot het bedrag der hoofdsom van den rijksaccijns. Zou de toepassing niet falen?

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Gister bevatte de Fransche *Moniteur* een Keizerlijk decreet, waarbij de heer Bruat verheven wordt tot de waardigheid van admiraal.

Buitendien geenerlei officiële mededeelingen of particuliere berigten, nopens de Oostersche aangelegenheden.

De onzekerheid zal, gewis, blijven voortduren tot dat een vaartuig, gewone paketboot of bijzondere aviso aankomen, welke de verslagen van de opperbevelhebbers overbrengen.

In afwachting daarvan, treden de Engelsche bladen in krijgskundige beschouwingen omtrent den door de generaals der geallieerden te volgen weg, om tot de vernietiging van het Russische leger in de Krim te geraken. Ieder heeft zijn krijgsplan. De een wil, dat de troepen dadelijk naar Eupatoria vertrekken om den aftogt der Russen naar Perekop af te snijden. Een ander zegt, dat men onmiddellijk het beleg der noorderforten moet ondernemen. Een derde dringt er op aan, dat men de positien van het Russische leger bij Mackenzie aantaste.

Al wat men op dit oogenblik met zekerheid zeggen kan, is, dat volgens alle ontvangen mededeelingen, de gebeurtenissen van den 8 en 9 September ons niet nader tot den vrede zullen brengen, gelijk eenige personen vóór de ontruiming van Sebastopol door de Russen verwachtten, daaromtrent wel is waar zeer vreemde illusien vormende.

Zoo men de optimisten gelooven kan, dan zou zoo Sebastopol gevallen is, Rusland zich op genade moeten overgeven. Is Sebastopol in de magt der geallieerden? Denkt Rusland er aan om zich over te geven? Helaas! er schijnt vrees te bestaan, dat het, met het oog op den geleden nederlaag zijne pogingen integendeel verdubbelen zal om den strijd voort te zetten.

De militaire eer, zeide men naauwelijks eene week geleden, veroorlooft de geallieerde mogendheden niet om den vrede te sluiten vóór den val der plaats, die hunne legers sedert een jaar bezetten. Denkt men, dat Rusland minder gevoelig is voor militaire eer? Is het die mogendheid geoorloofd vredes-voorstellen te doen of vernederende aan te nemen, des daags na den val der plaats, alsof hare geheele magt in Sebastopol zetelt.

Met diep leedwezen moeten wij bekennen, dat de bezetting van Sebastopol door de geallieerde mogendheden voor dit oogenblik niets minder dan hoop op vrede geeft.

Volgens *den Moniteur* bedragen de verliezen van de Russen in den slag van den 16 Augustus 7,000 man. De generaals Read, Wawesky en Weimann zijn gedood, terwijl 5 andere generaals gekwetst werden.

Eene depêche van den maarschalk Pélissier deelt mede, dat de approche-werken van Tracktyr en de wegen naar Mackenzie door de geallieerden versterkt worden. De kavallerie der geallieerden was te Kumara.

De versterkingen, die de Russen ontvangen hebben, worden op 25,000 man geschat. Hunne reserve in de vesting lijdt verschrikkelijk. Hunne bedekte werken zijn onvoldoende. De noordzijde wordt door hen versterkt.

Uit Marseille wordt in eene telegraphische depêche, dd. 16 September, gemeld: De *Louqsor* is alhier aangekomen met tijdingen uit Konstantinopel tot den 6den dezer. Er was een besluit uitgevaardigd, volgens hetwelk voortorens langs al de kanten van Turkije zouden opgerigt worden. De vloot van kanonneerbooten, die de Routschuck lag, was gereed om te handelen.

Tijdingen uit Kars van 18 Augustus deelen mede, dat aldaar levensmiddelen zijn aangekomen. De Russen hebben eenige convooijen genomen.

Lord Palmerston heeft zich naar Melbourne begeven: eene stad, welke hij in het Parlement vertegenwoordigt. De plaatselijke autoriteiten hebben hem een adres aangeboden, waarop de edele lord geantwoord heeft met eene redevoering, die geene opheldering geeft ten aanzien der bedoelingen van de geallieerde mogendheden. Lord Palmerston heeft zich bepaald bij de verklaring, dat het groot overwigt, dat het uitvloeisel is der alliantie tusschen Frankrijk en Engeland, in ieder geval aan die mogendheden eene voortdurende overwinning moet verzekeren, welke, met energie voortgezet, tot een duurzamen en roemvollen vrede zal leiden. Er wordt door den minister volstrekt niet gezinspeeld op de eventuële vredes-voorwaarden.

De *Times*, na de Koningin geluk gewenscht te hebben met het vaderlandslievend en treffend adres, op haar bevel aan het leger in de Krim gezonden, drukt den wensch uit, dat een dag bepaald worde, om den hemel dank te zeggen voor de overwinning der geallieerde legers, en dat de regering tegelijkertijd bij de aankomst der officiële rapporten, de lijst der bij gelegenheid dezer overwinning toegekende belooningen bekend make.

Wij zeiden, dat de stad Erzerum den 30 Aug. nog voor 20 dagen van levensmiddelen voorzien was. Dat tijdsbestek wordt in eene telegrafische depêche uit Weenen dd. 19 Sept. aan de *Times* gerigt, op 2 maanden gebragt: eene depêche, welke alle andere voor de Turken gunstige nieuwstijdingen sedert eenige dagen uit Klein-Azie aangekomen, bevestigt.

Eene correspondentie van de Parijsche *Presse* spreekt van nieuwe benoemingen en mutatien onder de dignitarissen der kerk door den Paus in eene op handen zijnde consistorie bekend te maken. Onder deze mutatie merkt men op die van den kardinaal Wieseman, die zijn aartsbisdom van Londen aan Mgr. Tallot zal overdragen, en in de bibliotheek van het Vaticaan zal gaan nemen de nalatenschap van den geleerden kardinaal Maï, sedert twee jaren overleden. De Engelsche aartsbisschop heeft, zoo als men weet, zich zeer lang bezig gehouden met de antiquiteiten van Rome.

Dezelfde correspondent meent te kunnen bevestigen wat men reeds gezegd heeft van zekere concessien, door den Czaar aan de Pausselijke regering gedaan, welke van dien souverein het regt zou hebben verkregen om regtstreeks den aartsbisschop van Warschau en drie bisschoppen van Polen te benoemen. De correspondentie gaat zelfs zoo ver van te verzekeren, dat Keizer Alexander het regt van exequatur zal afstaan. Het spreekt van zelf, dat wij de *Presse* voor die bewering aansprakelijk stellen.

ENGELSCHE POST.

Prins Frederik Wilhelm van Pruissen is eergister avond te Aberdeen aangekomen, als ook de hertog van Cambridge.

De eerste heeft zich naar Balmoral begeven, ten einde aan de Koningin een bezoek te brengen, en is te Banchory door Prins Albert ontvangen.

— Een ingezeten van Lewes heeft dezer dagen een Russisch officier beleedigd, die in die stad krijgsgevangen is. Eerstgemelde is veroordeeld tot 20 sh. boete, en bij gebreke van betaling tot twintig dagen gevangenisstraf. De regtbank heeft o. a. zijn verlangen te kennen gegeven, om goed toezigt te houden over de bescherming der gevangenen, die herhaalde malen door personen uit de lagere klasse zijn beleedigd.

De *Times* maakt van deze gelegenheid gebruik, om hulde toe te brengen aan de opvoeding en beschaving der Russische officieren.

DUITSCHE POST.

De Koning van Pruissen is, volgens berigten uit Berlijn, voornemens zich den 17 dezer ter bijwoning van de manoeuvres van het 4de legercorps naar Nordhausen te begeven en van daar met de koningin over Eisenach naar de Rhijnprovincie te reizen, om een kort verblijf op het slot Stolzenfels te houden. Den 3 October zal de Koning te Keulen de plegtigheid bijwonen van het leggen des eersten steens voor de vaste Rhijnbrug aldaar.

— Gelijk men zich herinnert, hebben gedurende de vorige zitting der Pruissische kamers een aantal leden van den hoogen adel (tot den voormaligen zoogenaamden onmiddelbaren rijksadel behoorende) de hun toegewezene plaats in de Eerste Kamer onvervuld gelaten, omdat zij zich bij de verordeningen op de zamenstelling dier kamer in hunne regten gekrenkt achtten. Thans wordt door een doorgaans goed onderrigt Berlijnsch blad berigt, dat er alle uitzigt bestaat om de deswege gerezen moeijelijkheden uit den weg geruimd te zien, en dat de bedoelde leden in de aanstaande zitting waarschijnlijk aan de werkzaamheden der kamer zullen deel nemen.

— Aan de *Kölnische Zeitung* wordt uit Berlijn gemeld: « De ruime uitvoer van graan uit de Donau-vorstendommen begint hier en op de naburige Noord-Duitsche graanmarkten reeds invloed uit te oefenen. Ten gevolge van de menigte granen, die langs den Donau opwaarts vervoerd worden en die in de behoeften van Zuid-Duitschland ten deele voorzien, blijven vele koopers uit die streken van onze markten weg, die zij anders druk plagten te bezoeken. Gelijktijdig nemen de regtstreeksche aanvoeren uit Galacz naar Hamburg en Bremen aanmerkelijk toe. »

FRANSCHE POST

De *Moniteur* deelt eene nota van den admiraal Bruat mede, waaruit blijkt, dat de marine in de laatste dagen van het beleg van Sebastopol twee kapiteins verloren heeft, alsmede een onder-officier en een scheeps-officier.

De *Moniteur* meldt, dat bijna alle leden van het statistiek congres het plegtig *Te Deum* bijwoonden.

Volgens datzelfde blad, zouden de leden dier geleerde vereeniging gister ontvangen zijn bij den minister van landbouw, koophandel en openbare werken, op vertoon van hunne kaarten.

Z. K. H. prins Jerome Napoleon, omringd van de officieren van zijn huis heeft Zaturdag jl. een bezoek ontvangen van Mehemet Djémil-Bey, ambassadeur van Turkije.

— Den 10den zijn te Lyon met het laatste convooi van de Middellandsche zee aangekomen de soldaten van de 6de afdeeling, vergezeld van eene zuster van liefdadigheid.

— Te Bordeaux, hield de algemeene raad van Gironde eene zitting toen het berigt nopens den val van Sebastopol aankwam. Onmiddellijk daarop werd een adres opgesteld en aangenomen, waarin de raad herinnerende, dat hij het eerst het Keizerrijk verzocht, heeft te kennen geeft, zijn geestdrift voor de schitterende overwinning van het leger in het Oosten en zijne groote bewondering voor den souverein, die zulke groote zaken weet te inspireren.

Dergelijke manifestatien hebben ook in andere departementen plaats gehad.

— Te St. Etienne is eene bestelling van 20,000 geweren gedaan voor het Engelsche leger.

— De *Constitutionnel*, die van regeringswege meestal is ingelicht, deelt een belangrijk artikel mede over de waarschijnlijke gevolgen van Sebastopols val op de verhouding van Oostenrijk met de Westersche Mogendheden. De hoofdpunten van dit allezins merkwaardig artikel deelen wij hieronder mede:

1o. De dikwijls sedert het December-verdrag besproken militaire overeenkomst tusschen de Westersche Mogendheden en Oostenrijk. Het doel daarvan moest zijn, om Ruslands overmoed binnen weinige maanden te fnuiken, ten einde aldus spoedig tot een duurzamen vrede te kunnen geraken. Oostenrijks finantiële toestand liet niet toe zijne legermagt langen tijd op den voet van oorlog te houden. Daarom deed het door generaal Crenneville te Parijs voorstellen, dat het 500,000 man in de wapenen zou brengen, zoo de verbondene mogendheden een gelijk getal manschappen als hulptroepen wilden leveren. Niet minder toch dan een millioen soldaten moesten op Oostenrijksch grondgebied post vatten ter dekking van zijne grenzen, daar Pruissen, niettegenstaande het zich bij 't traktaat van 20 April 1854 tot het leveren van 200,000 man verbonden had, zich blijkbaar aan de vervulling dier verpligting onttrok.

2o. Het tegen-voorstel van Frankrijk. Keizer Napoleon erkende de noodzakelijkheid om de oostenrijksche legermagt, hoe aanzienlijk en geducht ook, door een hulpcorps te versterken. Een hulpcorps van 500,000 man te zenden, was echter te veel van Frankrijk gevraagd. Van zijnen kant deed daarom de Keizer der Franschen voorstellen, dat de oostenrijksche krijgsmagt op het te Weenen zelf bepaalde cijfer bepaald zou blijven, doch dat de westersche mogendheden, of liever Frankrijk slechts 300,000 man aan Oostenrijk als hulpcorps zenden zou.

3o. De geprojecteerde reis van Keizer Napoleon naar de Krim. Het tegenvoorstel van Frankrijk werd niet voetstoots te Weenen goedgekeurd. Integendeel, het gaf er tot allerlei bedenkingen aanleiding, welker geleidelijke behandeling eene groote vertraging in de krijgsoperatiën kon te weeg gebragt hebben. Dat verdroot den franschen Keizer; en, eensdeels, om eene krachtige impulsie aan de strijdvoering te geven, anderdeels, om wel te doen uitkomen, dat Frankrijk, in zijne zelfstandige handeling, door geen diplomatieke tergiversatiën te belemmeren of tegen te houden was, besloot hij zich aan het hoofd te stellen van het leger in de Krim. Groote bezorgdheid der gansche diplomatie. Zij blijft echter zonder effect. Doch Keizer Frans Jozef stelt daarop eene daad, die niet zonder gevolg blijkt geweest te zijn en waardoor Keizer Napoleon bewogen scheen om op zijn besluit terug te komen. De edele Habsburger wenschte namelijk, dat Napoleon zich niet aan het oorlogsgevaar zou blootstellen: « attendu que Napoleon III se devait aujourd'hui non-seulement à son pays, mais à l'Europe entière. » Aan dat in den mond van den Keizer van Oostenrijk veelbeteekenend woord, sloot zich de stellige toezegging aan, dat met het Fransche tegenvoorstel te Weenen volkomen genoegen genomen werd, en dat derhalve de militaire conventie, zoodra zij nu behoorlijk geformuleerd zou zijn, terstond kon geratificeerd worden.

4o. De Weener conferentien. Werd door de genoemde handeling van Keizer Frans Jozef een bepaalde invloed geoefend op het besluit van Napoleon, toch kwam die conventie niet tot stand. Op dat tijdstip immers wist Rusland te bewerken, dat er vredesonderhandelingen, op den grondslag der voorwaarden, welke het vroeger van de hand had gewezen, te Weenen zouden geopend worden, en de mogendheden, die een oogenblik te voren over de militaire overeenkomst onderhandelden, kwamen overeen, dat de voortzetting dier onderhandeling van ongunstig gevolg zou kunnen zijn op den gang der geopende conferentien, weshalve zij verdaagd behoorden te worden. De laatste acte dier conferentien, voor dat zij gesloten werden, was de aanbieding van het Weener voorstel ter regeling van het derde waarborgs-punt. Frankrijk en Engeland vereenigden zich er niet mede: Oostenrijk had niettemin verklaard, dat het dit voorstel, werd het aangenomen, als een ultimatum tegenover Rusland beschouwde en dat het de aanneming van zijn voorstel onmiddellijk door de onderteekening der militaire conventie zou doen volgen, Frankrijk en Engeland lieten er zich niet door van hunne inzigten terug brengen; de conferentie ging uiteen.

5o. De definitieve benoeming van prins Gortschakoff tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij het Oostenrijksche hof. Rusland meende van het uiteengaan der weener-conferentie gebruik te kunnen maken, om Oostenrijk onder de verdenking te brengen van dien ten gevolge weer inniger met Petersburg verbonden te zijn, ten einde langs dien weg verdeeldheid te brengen tusschen Keizer Frans Jozef en de westersche mogendheden. Eene met kunst uitgelokte bijzonder drokke wisseling van koeriers tusschen Weenen en Petersburg moest de eerste stad te Parijs en te Londen verdacht maken; de daarop gevolgde definitieve benoeming van prins Gortschakoff tot de hoogste waardigheid in de diplomatieke orde zou alle opgevatte vermoedens bevestigen. Rusland had juist gezien. Te Parijs, maar vooral te Londen begon men de trouw van Oostenrijk te verdenken. Lord Palmerston wilde dat men onverwijld diplomatieke représailles nemen zou, Keizer Napoleon, bedachtzamer en wijzer, eischte dat men zich in de eerste plaats bepalen zou tot het vragen van ophelderingen. Die ophelderingen werden gegeven. Zoo kwam het aan 't licht, dat die in 't oog vallende drokke wisseling van koeriers niets om 't lijf had en slechts ten doel had gehad om, door middel van verdachtmaking, verdeeldheid tusschen de verbondene mogendheden te weeg te brengen; zoo kwam het tevens aan 't licht, dat de definitieve benoeming van prins Gortschakoff geene polietieke beteekenis hoegenaamd had: de westersche mogendheden waren met de ontvangene ophelderingen volkomen te vreden gesteld en alle zweem van verstoring der eensgezindheid verdween.

6o. De gedeeltelijke ontwapening van Oostenrijk. Ook daardoor kon die eensgezindheid niet verstoord worden: Frankrijk en Engeland wisten waaraan, en waaraan alleen, zij was toe te schrijven. 't Werd reeds met een woord gezegd, en niemand is dat onbekend, dat Oostenrijks finantien niet duldden, dat zijne krijgsmagt langen tijd op den voet van oorlog gehouden worde. Zij kon dat in 't geheel niet blijven, toen de heer v. Bruck aan 't hoofd gekomen was van het ministerie van Finantien. Naauwelijks had hij zich met den wezenlijken staat der zaken bekend gemaakt, of hij haastte zich Keizer Frans Jozef onder 't oog te brengen, dat, zoo men de grootste onheilen wilde voorkomen, men dan onverwijld op doortastende bezuinigings-maatregelen moest bedacht zijn en dat, daar er geene dringende reden was, om alle manschappen onder de wapenen te houden, niets zich dus verzette tegen het naar hunne haardsteden terug zenden van 200,000 man. Daardoor zou eenigermate het dreigende deficit voorkomen kunnen worden; en te nadrukkelijker meende hij op het nemen van dien maatregel te moeten aandringen, wijl binnen veertien dagen, volgens de getuigenis van de bevoegdste generaals, de kaders weer zouden kunnen worden

aangevuld. Keizer Frans Jozef nu mogt dat voorstel niet van de hand wijzen; van daar intusschen, en van daar alleen, de ontwapening, die, overigens, door de westersche mogendheden volkomen gebillijkt kon worden. Wordt het, trouwens, door de omstandigheden gevorderd, dus besluit de *Constitutionnel*, dan zal het straks overtuigend blijken, dat Oostenrijk terstond gereed is, om, met de Westersche mogendheden naauw verbonden, zijne 500,000 man, ter verzekering van de rust van Europa, in het vuur te brengen.

Tot dusverre de analyse van het in den aanhef bedoelde correspondentie-artikel, waaraan wij, ten slotte, slechts dit willen toevoegen, dat, volgens de ontvangen nieuwsberigten Keizer Frans Jozef reeds aan Keizer Napoleon zijne gelukwenschingen aangeboden heeft wegens de zegepraal der Fransche wapenen.

Binnenland.

's Gravenhage, 17 September.

Het Staatsblad no. 120 bevat een besluit van den 13den September 1855, houdende bepaling van het tijdstip, waarop de overeenkomst met Frankrijk gesloten tot wering van den nadruk van wetenschappelijke en letterkundige werken, in werking treedt. Dat tijdstip is bepaald op 20 Sept. e.k.

Z. M. heeft tot burgemeester der bij de wet van 11 Julij jl. nieuw gevestigde gemeente Haarlemmermeer benoemd mr. M. S. P. Pabst, burgemeester van Heemstede, Bennebroek en Berkenrode, met bepaling dat hij zijne tegenwoordige betrekkingen tot 1o. September 1856 met het burgemeesterschap der gemeente Haarlemmermeer zal mogen vereenigen.

* Ten gevolge der rijzing van den prijs der rogge, is het *maximum* van den prijs van het roggenbrood verhoogd *met eene halve cent* en alzoo gebragt op 17 centen het *Ned. pond*. Doch vermits de uitkeering uit de spaarkas, ter voorziening in buitengewone duurte van het brood, plaats heeft tot een bedrag van *twee cents*, blijft de prijs van de ingezetenen bepaald op vijftien cents het Ned. pond.

* In de residentie is aangekomen en aan het hôtel *de Bellevue* afgestapt de ridder St. Agnan Boucher, komende van Parijs.

* Dingsdag 18 Sept. 's middags ten 1 ure zullen in het Willemspark alhier, de volgende stukken uitgevoerd worden. No. 1. Marsch; 2°. Ouverture, le Philtre, par Auber; 3°. Potpourri, der Bergmönch, par Wolfram; 4°. Das Bild der Rose, Lied, par Spohr; 5°. Les filles du Ciel, grande valse, par Schubert; 6°. Mainzer Feuerwehr Galop, par Stasny; 7°. Potpourri, La fille du regiment (op vereerend verzoek); 8°. Paula Polka-Mazurka, par Smits; 9°. Adagio et Rondeau, par Hänsel; 10°. Potpourri der Freischutz, (op vereerend verzoek); 11°. Gala-thée, Valse Gracieuse, par Burgmüller; 12°. Polka.

Naar wij vernemen, is de heer vom Rath, (Tenor-Zanger te 's Gravenhage), onlangs door eene bloedspuwing overvallen en in een bedenkelijken toestand verkeerende. (*Cæcilia.*)

* De Minister van Oorlog heeft ter kennis van gegadigden gebragt, dat er voor een instrumentmaker, die de vereischte geschiktheid heeft, gelegenheid bestaat, om voor de dienst in Oost-Indie te worden aangenomen. Om tot plaatsing in aanmerking te kunnen komen, zal de gegadigde door af te leggen proeven moeten toonen, de noodige bekwaamheid te bezitten om de meet- en teeken instrumenten, naar behooren te herstellen. Hij moet bij voorkeur ongehuwd, van een gezond ligchaamsgestel en niet boven de 36 jaren oud zijn.

Aan den persoon in wien men de geschiktheid zal erkennen, zal de graad van sergeant bij het corps sapeurs worden verleend, met het genot van de voor dien graad in Indie vastgestelde soldij en indemniteiten, en van eene toelage van *f* 50 's maands, behoudens dat hij tot aan zijne komst in Indie volkomen op denzelfden voet zal worden behandeld als een gewoon sergeant der sapeurs. Hij zal verder aanspraak hebben op eene som van *f* 200, als handgeld. Hij zal zich aan de militaire dienst moeten verbinden voor den tijd van zes jaren. De bewijzen, die de gegadigden zullen moeten overleggen, zijn opgegeven in de *Staats-Courant* van 16 en 17 dezer, no. 220.

* Hetgeen onlangs in de dagbladen werd opgenomen aangaande de laatste verkiezingen voor den gemeenteraad te Naaldwijk, moge juist zijn geweest, maar — dit is zeker — het was alles behalve volledig. Ook bij de herstemming hadden er voorvallen plaats, die aanleiding tot klagten bij de administratieve autoriteit hebben gegeven, en men verhaalt zelfs, dat er ingezetenen zijn, die zich daarover tot den Officier van Justitie en tot den Minister van Justitie hebben gewend. Deze nieuwe klagten zouden voornamelijk daarop gegrond zijn, dat de veldwachter, bij het rondbrengen der stembiljetten, bijna huis aan huis, zoude te kennen hebben gegeven wie, ingevolge het verlangen van den Burgemeester, moest worden gestemd; dat aan al de gemeente-ambtenaren de instructie werd gegeven om de candidaten te bevorderen van iemand, die na de eerste stemming en toen hij reeds op de lijst voor de herstemming was gebragt, plotseling was overleden, en dat er, namens den Burgemeester, een gemeente-ambtenaar bij den Pastoor en den predikant is gegaan, om dezen te onderhouden over de verkiezingen, maar dat zoowel de een als de ander, dien man onverrigter zake hebben weggezonden. Een metselaar, die er belang bij had om niet verstoken te blijven van het werk, dat er voor de gemeente moet worden verrigt, is ernstig onderhouden geworden over de stem, welke hij bij de eerste verkiezing had uitgebragt. Men had zijn geschrift op het billet herkend en de man had zijne keuze uitgebragt op den candidaat, dien de Burgemeester met alle kracht wilde geweerd hebben. Een der veldwachters zoude aan sommige kiezers reeds ingevulde biljetten, waarop de namen van de candidaten, door het hoofd der gemeente verlangd, voorkwamen, hebben opgedrongen; in den ochtend van den dag, voor de herkiezing bestemd, zouden de veldwachters nog krachtig in den geest van den Burgemeester zijn werkzaam geweest, en er was zelfs een veldwachter uit eene naburige gemeente op ontboden om den arbeid hunner Naaldwijksche Ambtsbroeders te verligten. Wat er van dit alles zij, zal het in te stellen onderzoek zeker doen zien; maar wenschelijk is het in allen gevalle, dat het resultaat daarvan niet geheim blijve.

* Wij vernemen, dat er bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken zwarigheid is gemaakt, om tot de benoeming van een schoolopziener in het tweede district van Zuid-Holland over te gaan, op de voordragt der provinciale commissie van onderwijs in dat gewest, voornamelijk op grond, dat die voordragt niet overeenkomstig was met het Koninklijk besluit van 2 Januarij 1842. De commissie van onderwijs moet uitgenoodigd zijn, om in de herfstvergadering tot eene nieuwe voordragt over te gaan. Sedert 1 Sept. is de betrekking vacant door het eervol ontslag, reeds in het begin van de maand Julij door Z. M. den Koning aan den heer L. Robbe verleend. (*Hbl*)

De Minister van Finantien, gelezen hebbende de missive van den heer adviseur voor scheikundige zaken bij het Departement van Finantien, van den 13den Augustus jl., no. 80; en in aanmerking nemende, dat het gebleken is, dat de vermenging van het zout, bestemd om aan het voeder van het vee te worden toegevoegd, op den voet als die vermenging is voorgeschreven bij de resolutie van den 25sten April 1848, no. 188, niet aan de bedoeling beantwoordt, en dat het alzoo wenschelijk is, dat eene andere vermenging worde voorgeschreven, — heeft bij resolutie van 1 September jl., no. 13, goedgevonden: 1o. met intrekking van evengenoemde resolutie, te bepalen, dat het zout, onder genot van vrijdom van accijns wordende ingeslagen en bestemd om aan het veevoeder te worden toegevoegd, voortaan zal worden vermengd, naar keuze van den veehouder, of met vijf pond glauberzout, drie pond schoorsteenroet en ééne kan lijnolie onder elke honderd ponden zout, in dier voege, dat het roet eerst onder de lijnolie worde gemengd, en dat deze specie vervolgens met het glauberzout onder de fijngemaakte zouten worde geroerd; of met twintig pond fijn gemalen lijnkoeken, drie pond glauberzout en ééne kan lijnolie onder elke honderd ponden fijngemaakt zout; 2o. te bepalen, dat het glauberzout en de lijnolie steeds, en het roet, zooveel noodig, door den ontvanger ten koste van den belanghebbende zullen worden geleverd.

* Vrijdag, den 14 dezer is door G. J. N. Fiedeldey, de eerste steen gelegd, aan het eerste gebouw van de nieuwe gemeente aan het kruispunt in den Haarlemmermeer-polder. De heeren aannemers zijn F. Kramer, mr. timmerman, en A. J. van Wijk, mr. metselaar.

* In de zitting van den gemeenteraad van Delft van den 14 dezer, is met 12 tegen 3 stemmen besloten, de belasting op het gemaal voorloopig als eigen middel te behouden.

De Commissie uit den Gemeenteraad van Middelburg benoemd tot het beramen van een aequivalent voor den af te schaffen plaatselijken accijns op het gemaal, heeft bij monde van den heer Mr. Sifflé rapport uitgebragt. Het aan den raad overlatende, om bij de algeheele wijziging van het belastingstelsel andere belastingen uit te schrijven of wel over te gaan tot verhooging der opcenten op de rijks-belastingen, stelt zij voor een hoofdelijken omslag te heffen van hoogstens *f* 38,000. Als grondslag van den aanslag is genomen het vermoedelijk inkomen der hoofden van huisgezinnen of inwonende personen, die een eigen middel van bestaan hebben, des noodig in verband met de huurwaarde der door hen bewoonde perceelen, met korting van 2 p.ct. van den aanslag voor elk minderjarig inwonend kind.

De inkomsten van *f* 400 en minder zijn vrij, terwijl overigens de aangeslagenen zijn verdeeld in 20 klassen, waarvan het minimum *f* 5 en het maximum *f* 500 bedraagt.

De aanslag geschiedt door eene commissie van 5 raadsleden, waaraan zijn toegevoegd 6 ingezetenen uit de verschillende wijken der gemeente.

In eene zitting van den raad op 24 dezer zal over dit voorstel worden beraadslaagd.

Uit Smilde wordt d.d. 13 Sept. het volgende geschreven: Onlangs is de heer Mr. C. Hidding uit Assen naar de Kaap de Goede Hoop vertrokken. Gemelde heer is door ons gouvernement gemagtigd, om met de bewoners van den Oranje-Staat (Kaapland) voorloopig voor Nederland een handels-tractaat te sluiten, waaruit men gunstige resultaten te gemoet ziet, te meer dewijl de heer H. aan de Kaap de Goede Hoop geboren is.

Volgens statistieke berekeningen van den heer A Guillard, in zijn onlangs verschenen *Element de statistique humaine*, bereikt in sommige streken van Frankrijk, Belgie en Sardinie, de middelbare leeftijd van den mensch, 50 jaren, terwijl hij in minder begunstigde landen tusschen 30 en 40 blijft, in Engeland boven de 30 jaren gaat en in Duitschland zich tusschen 30 en 15 jaren houdt. In Napels en Portugal gaat hij niet boven de 23 in Rusland niet boven de 20 jaren. Zooals bekend is, is de mannelijke bevolking in bijna alle staten zwakker, dan de vrouwelijke, terwijl toch bijna overal meer jongens dan meisjes geboren worden. Volgens denzelfden statisticus, is alleen in Toscane en Sardinie de mannelijke bevolking sterker dan de vrouwelijke; in Belgie ontbreekt reeds onder 425, in Frankrijk onder 185, op de Britsche eilanden onder 100 en in Rusland onder 50 inwoners een mannelijk individu. Op 1000 geboorten komt in Frankrijk eene meerderheid van 32, Belgie en Duitschland van 30 en Rusland slechts van 25 jongens. Volgens denzelfden schrijver, telt men in geheel Duitschland en Zwitserland 1 schoolkind op de 8 en zelfs op 6 inwoners, in de Nederlanden, Engeland en Frankrijk 1 op de 12 tot 18, in Rusland (volgens officiële opgaven) 1 op de 164, in Spanje zelfs slechts 1 op de 200 inwoners.

Omtrent den val van Sebastopol schrijft *de IJsselbode* een artikel, dat wij hier laten volgen:

Europa is verrast geworden door de tijdingen, die elkander onvoorziens opvolgen. Hoezeer men mogt verwachten, dat de volhardende pogingen der verbonden legers eene eindelijke zegepraal zouden wegdragen, was men toch niet voorbereid op een zoo snellen afloop van het schrikkelijk drama, dat in het Oosten wordt uitgevoerd. Bijkans een jaar lang had men de onafgebroken pogingen en inspanningen der Westersche mogendheden gadegeslagen en men meende niet nu reeds tot eene ontknooping genaderd te zijn. Eene ontknooping den Russischen geest waardig. Den vijand, dien men niet langer weerstaan kan, heeft Rusland niet anders dan puinhoopen willen achterlaten. In de vlammen zijn die trotsche zeekasteelen opgegaan, welke heerschappij voerden in de Zwarte Zee, en Turkije voortdurend bedreigden. Niets is er meer over van die geduchte zeemagt, welke de Zwarte Zee tot een Russisch binnenmeer maakte, welke het onbetwiste gezag van den Russischen Czaar langs die rijke kusten en de stroomen, die daarheen zoo ontelbare handelschatten konden voeren, handhaafden, Rusland is magteloos in de Zwarte Zee geworden. Zelfs, al vertrokken op dit oogenblik de Westersche vloten en legers naar huis, dan zou de Turksche zeemagt nog kort te voren met minachting bejegend, meer dan voldoende zijn om de heerschappij op de Zwarte Zee, in spijt van Rusland, te blijven voeren. En dit zal nog zeer langen tijd het geval wezen. Nog voor een aantal jaren is de verhouding in het Oosten omgekeerd. Want niet enkel is de Russische vloot verdwenen, maar ook de middelen om eene nieuwe daar te stellen, zijn vernietigd. Zestig jaren lang heeft Rusland onafgebroken gearbeid, om Sebastopol tot eene oorlogshaven in te rigten; om daar arsenalen en werven en alles voor de marine noodige etablissementen op te rigten; daar was alles vereenigd, in het denkbeeld, dat de ontzettende forten, met meer dan duizend kanonnen gewapend, dat alles buiten het bereik van elken vijand zouden stellen. Maar die verwachting is thans te schande gemaakt. Met de vloot zijn tevens de werven, de arsenalen, de geschutgieterijen, kortom, alles wat tot opbouw en uitrusting van schepen noodig is, verdwenen. De vruchten van meer dan zestig jaren arbeid en vlijt en van onnoemelijke schatten zijn in het niet gezonken. Zelfs kan men zeggen, dat het met zooveel zorg zamengestelde en geoefende personeel der vloot niet meer bestaat. Het marinekorps der Zwarte Zee, een jaar te voren op omstreeks 20,000 man geschat, is door den oorlog verslonden.

Wel is waar houden thans de Russen de forten aan de noordzijde van de prachtige baai van Sebastopol nog bezet, en welligt zal het moeijelijk vallen, hen van daar te verdrijven, maar dit bezit vergoedt hun niets van het verlies van haven, stad en vloot. De eigenlijke stad met hare kolossale gebouwen en inrigtingen, met alle maritieme etablissementen, was aan de zuidzijde, thans grootendeels verwoest en geheel in het bezit van den vijand.

Maar wij willen van dit, in de geschiedenis éénige, krijgsbedrijf, als zoodanig geen gewag maken. Wij willen alleen op de politieke gevolgen van den val van Sebastopol opmerkzaam maken.

Die gevolgen zijn onmetelijk. Het verlies der heerschappij in de Zwarte Zee, welligt voor altoos en zeer zeker voor langen tijd, zal het aan Rusland onmogelijk maken op den duur zijn verworven gezag in het gebied tusschen de Caspische en Zwarte Zeeën te handhaven. Dat gewigtig gebied, hetwelk vijftig jaren oorlogs en tallooze legerscharen heeft gekost, opende westelijk den weg naar Klein-Azie, oostelijk naar Perzie en de rijke Indische landen. Engelands belang bij dezen oorlog is vooral gelegen in het beperken der Russische magt in die rigting. Ongetwijfeld zullen de eischen der verbonden mogendheden door het behaalde voordeel hooger stijgen. Vroeger verzekerde men, dat het verschil, hetwelk het treffen van den vrede in den weg stond, alleen zou bestaan in de vraag, of Rusland kan toegeven, dat zijne zeemagt in de Zwarte Zee beperkt wierd tot zoodanige hoogte, dat zij ophield eene voortdurende bedreiging te zijn. Die vraag is door de wapenen beslist. Rusland heeft hoegenaamd geene zeemagt meer en evenmin de middelen om een nieuwe te scheppen. Eene concessie op dat punt is van de zijde van Rusland niet meer noodig. Maar wij achten het bijkans zeker, dat thans geheel andere en harder voorwaarden zullen worden ter berde gebragt. De onnoemelijke offers, door de Westersche mogendheden gebragt, thans met een gelukkigen uitslag bekroond, vorderen voldoening. Maar zal Rusland toegeven? — Dit mag en kan niet worden verwacht. Door de vernieling van Sebastopol zijn wel zijne middelen van aanval, maar niet zijne middelen van verdediging getroffen. Een zoo groot en magtig rijk, op een punt getroffen, bukt niet voor den eersten slag. Het Russische gouvernement kan zijne volken, gewoon om sedert meer dan eene eeuw eene gestadige uitbreiding van magt te aanschouwen, niet teleurstellen door eene plotselinge onderwerping. Het gansche prestige van de keizerlijke magt, dat hoofdzakelijk die heterogene volken, welke den Russischen staat uitmaken, zamenhoudt, zou daardoor verloren gaan.

Er zijn er, die gelooven, dat de val van Sebastopol tot vrede zal leiden, of althans dat daardoor de kansen op het beëindigen van dezen vreesselijken oorlog merkbaar zijn toegenomen. Wij gelooven het tegendeel. Wij zijn van meening, dat deze gebeurtenis alleen kan strekken om den oorlog in omvang en hardnekkigheid te doen toenemen, door daarin andere, nog grootere belangen te doen betrekken. Ja, wij oordeelen dat de overwinning op dat schiereiland in de Zwarte Zee een gewigtigen invloed moet hebben op andere deelen van Europa. In de Krim is weinig meer te veroveren, dat de inspanning van groote legers, hetzij tot aanval of verdediging, waard zou wezen. Het oog zal zich elders heen rigten; welligt niet meer in dit jaar, dat te ver verstreken is om groote operatiën aan te vangen, maar in het volgende voorjaar. De wintermaanden zullen de voorbereidselen zien op het diplomatieke terrein, en de uitvoering zal iets later volgen. De Westersche mogendheden kunnen niet rusten vóór Rusland gedwongen is om toe te geven, vóór het in der daad weerloos is. Er is, om tot dat resultaat te komen, maar ééne zwakke zijde. Het is Polen. Reeds heeft zich de openbare meening daarover in Engeland bij herhaling geuit; reeds heeft de naam van Polen in het parlement geklonken. Aangevuurd door het behaalde voordeel zal de aandrang sterker worden. Maar — en ziet hier de vrees die ons voor Europa bezielt, — rigt men ernstig het oog naar die zijde, dan worden ook overwegende Europesche belangen in dezen oorlog betrokken: belangen die Pruissen en Oostenrijk tot verzekering hunner veiligheid in het veld zullen roepen.

Het is steeds onze meening geweest, en wij handhaven die thans meer dan immer, dat de val van Sebastopol alleen het voorspel is van een uitgebreider, welligt Europeschen oorlog.

Uit Maastricht schrijft men ons van den 14 September: « Heden is tot lid van den gemeenteraad gekozen, de heer Mr. Edmond Kerens, met 158 van de 177 uitgebragte geldige stemmen, en zulks ter vervanging van den heer P. Stevens, die voor dat lidmaatschap bedankt heeft. »

« — Hoe dat men ook nu van elders moge schrijven, dat de oogst over het algemeen tamelijk, ja zelfs volgens sommigen, meer dan middelmatig is uitgevallen, zoo kan van hier gezegd worden, dat niettegenstaande die gunstige berigten, het niet alleen schrikbarend duur blijft, maar dat zelfs de levensmiddelen nog steeds van dag tot dag in prijs stijgen, zoodat nu, om maar een paar hoofdartikelen te noemen, het roggebrood dat in 1826 koste 14 Cts. de 3 Nd. pond, nu gestegen is tot 49½ Cts, terwijl de aardappelen, die in datzelfde jaar het Ned. Mud kostten 90 Cts. tot f 1.00, nu zijn gestegen tot f 4.00.

« Zoo is het nu gesteld in deze eertijds zoo goedkoope stad; het is dan ook niet zonder vrees dat de naderende winter wordt tegemoet gezien, vooral, onder de menigte fabriekarbeiders, die van een zeer karig loon moeten leven.

« Deze voortdurende stijging wordt bepaaldelijk toegeschreven aan de groote opkoopen, die dagelijks zoowel in vee als vruchten plaats hebben, al hetgeen veelal naar Aken en Verviers vervoerd wordt. — Mogt hierin in het belang van den mingegoede kunnen worden voorzien: gewis zoude daardoor eene weldaad verrigt worden. » (*Utr. Ct.*)

Rotterdam, 15 Sept. De Holland. Maatsch. van Fraaije Kunsten en Wetenschappen hield heden alhier hare jaarlijksche algemeene vergadering in het gebouw der Koninkl. Nederl. Yacht-club. Ruim 30 leden uit de 5 verschillende afdeelingen waren tot bijwoning daarvan opgekomen.

De algemeene voorzitter, Dr. G. A. Schneither, sprak, na het openen der vergadering, eene rede uit over den aard en de kenmerken van het Verhevene, vooral zooals die door de Grieksche klassieken bij de behandeling van tragische onderwerpen werden opgevat, en leverde in verband daarmede in het tweede deel zijner rede een overzigt van de trilogie van Aeschylus over de mythe van den Prometheus. De heer A. Beeloo, een der afgevaardigden uit de Amsterdamsche afdeeling, was de tolk van den dank der vergadering voor deze belangrijke redevoering, en van den wensch, dat die in de werken der maatschappij mogt worden opgenomen, hetwelk door den redenaar in nadere overweging werd gehouden.

Daarop las de heer Mr. H. J. Burger, als algemeen secretaris, het verslag voor van de voornaamste handelingen en voorvallen, die sedert de laatste algemeene vergadering bij de maatschappij hebben plaats gehad. Daaruit bleek, onder anderen, dat de Rotterdamsche afdeeling 120, de Amsterdamsche 146, de Leijdsche 55, de Dordrechtsche 147 en de Haagsche 25 leden telt, zoodat over het algemeen het getal der leden op verblijdende wijze is toegenomen. De maatschappij had nogtans, onder andere verliezen, die der beroemde hoogleeraren M. Siegenbeek en A. des Amorie van der Hoeven te betreuren, die beide zoo veel tot haren bloei en luister hebben toegebragt. In het vorige wintersaizoen zijn bij de Rotterdamsche afdeeling 9, bij de Amsterdamsche 10, bij de Leijdsche, 5, bij de Dordrechtsche 9 en bij de Haagsche geene leesvergaderingen gehouden. Behalve het jaarlijksch verslag zijn in dit maatschappelijk jaar geene geschriften uitgegeven.

Nadat de algemeene penningmeester eenige finantiële mededeelingen gedaan had, ging de vergadering tot de keuze van prijsstoffen over, en wel in elk der drie vakken uit een door de algemeene bestuurdersvergadering opgemaakt drietal. Met meerderheid van stemmen werden gekozen: Uit het vak der Wijsbegeerte: « Eene geschiedenis der Wijsbegeerte in Nederland; » uit dat der taalkunde: « Welke zijn de gebreken in de taal en den stijl onzer wetten, en welken weg heeft de wetgever in te slaan om die zoo veel mogelijk te vermijden? » en als proeve van poëzij: « Laurens Janszoon Koster; bij de oprigting van een hem waardig standbeeld. »

Tot algemeenen voorzitter, uit de afdeeling Amsterdam, [illegible] aan de beurt van voorzitting voor het volgend jaar, werd de hoogleeraar Mr. M. des Amorie van der Hoeven gekozen, en daarna van wege die afdeeling medegedeeld, dat tot algemeenen secretaris voor dat jaar benoemd is de hoogleeraar F. J. Domela Nieuwenhuis.

Op de in 1853 uitgeschreven prijsstof, als proeve van poëzij: « De droogmaking van het Haarlemmermeer, » waren twee antwoorden binnen den vastgestelden tijd en op de in 1853 bij herhaling uitgeschreven prijsstof uit hetzelfde vak: « De Christen-zendeling, » was één antwoord ingekomen. Naardien, volgens het praeadvies der commissie van beoordeelaars, geen dezer stukken de bekrooning waardig was geacht, werden de naam-billetten in de vergadering ongeopend verbrand. Op de overige prijsstoffen waren geene antwoorden ingekomen.

Ten gevolge der beraadslaging op welke andere wijze dan door het uitschrijven van prijsvragen de maatschappij de beoefening en den bloei der fraaije kunsten en wetenschappen zal trachten te bevorderen, werd, op voorstel van het algemeen bestuur, eenparig goedgevonden den heer P. J. Harrebomée, schrijver van het taalkundig Spreekwoordenboek, als vereerende aanmoediging bij de voortzetting zijner gewigtige en belangrijke taak, eene som van f 200 aan te bieden. — Nog werd medegedeeld dat de Utrechtsche hoogleeraar Dr. B. ter Haar door het algemeen bestuur tot lid van verdienste der maatschappij benoemd is.

Na herinnering aan de ten vorigen jare uitgeschreven prijsvragen en nadat gebleken was hoe geene verdere voorstellen te behandelen overbleven, sloot de algemeene voorzitter deze vergadering. Des namiddags heeft zich ruim een twintigtal leden tot het houden van een gezelligen maaltijd in hetzelfde gebouw vereenigd. (*R. Ct.*)

Hellevoetsluis, 14 September. Heden middag arriveerden alhier ter reede Zr. Ms. schoener-brik *Macasser*, komm.-luit. ter zee 1ste kl. H. P. de Kock en Zr. Ms. schoener *Atalante*, komm.-luit. ter zee 2de kl. N. M. J. Kroef; beide oorlogsvaartuigen hebben de haringvloot begeleid.

Zr. Ms. fregat *de Ruijter*, thans liggende ter reede van Texel, zal waarschijnlijk dit najaar nog naar Oost-Indië vertrekken. Het état-major van dien bodem bestaat thans uit de volgende officieren:

Komm.-luit. ter zee F. X. R. 't Hooft

1ste Officier kapt.-luit. ter zee P. van Woelderen.

Luit. ter zee 1ste kl. jhr. J. H. van Capellen, en P. Toutenhoofd.

Luit. ter zee 2de kl. C. A. B. D. Rijk, N. C. Sieburgh, J. H. P. E. Kniphorst, A. Dronkers, en jhr. H. A. ridder van Rappard.

Adelborsten der 1ste kl.: P. J. van Druijnen, L. F. H. Tuckerman, C. A. C. van Kervel, D. G. E. Wolterbeek Muller, J. H. Haakman, J. van Assen, A. Snoeck, Jhr. G. A. Tindal, L. C. Holtzapffel, P. E. Tegelberg, H. E. Eijssell, E. R. Bonn.

Offic. van Gez. 2de kl. A. B. A. F. von Königslöw.

Offic. van Gez. 3de kl. P. van der Veen.

Offic. van administratie J. Opmeer.

Adjunct-administrateur O. W. Gobius.

Scheeps-klerken P. F. van Wage en E. Canneman.

Kapt. der mariniers D. Vreedenberg

2de Luit. der mariniers K. H. Koentze.

Eerste Huwelijks-afkondiging.

Zondag, 16 September 1855.

Valentinus Trossel, 66 j., wedr. van Antje Meintes, met Pieternella Staalekker, 36 j. — Willem de Vries, 62 j., wedr. van Rebecca Lamberdina Luikes, met Johanna Margrita IJdo, 58 j. — Pieter Johannes Abraham Elzing, 36 j., wedr. van Helena Mackenzie, met Gesina Jansen, 39. — Jacobus Daniël Stakenburg, 28 j., met Anthonia Molthof, 28 j. — Cornelis van Loenen, 26 j., met Anna Elisabeth Marchell, 30 j. — Bernardus Nicolaas de Vries, 23 j., met Anna Maria Borsboom, 25 j. — Pieter Sterkenburg, 28 j., met Heintje Smit, 27 j. — Petrus Josephus Franciscus Joannes Pex, 28 j., met Helena Rubland, 21 j. — Willem Pieter Bender, 28 j., met Elisabeth Zijderveld, 34 j.

Ingezonden Stukken.

De Redactie van de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* heeft in het No. van Vrijdag ll. een stuk geplaatst, tegen de candidatuur van den heer Gevers Deijnoot, waarvan de lezing bij steller dezer regelen zoowel als bij zeer velen zijner stadgenooten een pijnlijken indruk heeft gemaakt. De wijze toch, waarop de Redactie in genoemd blad den waardigen candidaat bestrijdt, strekt haar tot oneer en is slecht te rijmen met het echt protestantsche beginsel, waarvan zij steeds verklaart bij voorkeur de verdedigster te zijn.

Het stuk is kennelijk bestemd om den heer Gevers bij hen, die niet ZEd. onbekend zijn, verdacht te maken, ja in minachting te brengen, om daardoor een gedeelte der kiezers over te halen, den heer Groen te stemmen, een candidaat, die hoe achtingswaardig ook, als mensch en hoe bekend hij ook zij in 's Gravenhage, nimmer de meerderheid heeft kunnen erlangen, en die ook onmogelijk om zijne staathuishoudkundige beginselen *kan* erlangen. Steller heeft alleen op de onedele poging van de *Nieuwsbode* van Vrijdag willen wijzen, acht zich echter niet geroepen de door hem gewaardeerde beginselen en bekwaamheden van den heer Gevers te verdedigen; hij vertrouwt, dat zijne medekiezers, wie het te doen is om de waarachtige belangen van het Vaderland, in de keuze van een lid voor de Tweede Kamer, te bevorderen, naar die beginselen en bekwaamheden wel het noodige onderzoek zullen doen, als zij den man niet genoegzaam uit zijne vroegere loopbaan mogten kennen, als een achtingswaardig, kundig en gematig lid; en zoo zij slechts niet hunne inlichtingen putten u de partijdige bron des stellers van het bovenvermelde stuk dan wordt buiten twijfel ook hun candidaat: Jonkhee Mr. W. T. Gevers Deijnoot.

De wijze waarop de *Nieuwsbode* dien heer heeft wille verdacht maken, stelt maar al te duidelijk in het licht da zij op de flinke beginselen en wezenlijke bekwaamheden va ZEd. niets weet af te dingen. Het wil er toch niet in da het der Redactie van de *Nieuwsbode* ernst zoude zijn met d zoo lief onnoozele vraag: wie kent Jonkheer Mr. W. T Gevers Deijnoot?

Eenige Kiezers.

Het dagblad *de Grondwet* van den 13 Sept. 1855.

Daarin vraagt *Cris-Cras* aan het publiek of er (aange zien het schijnt, dat in het belang van het groenloopen de orders van den heer Dr. *Kers*, directeur van 's Rijks Hospitaal, niet zóó worden geobserveerd, dat de kweekelingen zijne bevelen ten dezen aanzien eerbiedigen) geen raad zoude te schaften zijn, opdat niet de knecht den meester, zij het natuurlijk in het gemept, bij *dat* hospitaal blee spelen. Toen wij deze aangelegenheid overwogen hadden, dachten wij, behoudens beter oordeel Dr. Kers moest eenigen van de wroedste en oudste kweekelingen tot commissarissen benoemen, die, op hunne verantwoordelijkheid, zouden surveilleren, en ieder, die zij attrappeerden en tegen de bestaande orders de groenen plaagden of tourmenteerden, dadelijk moesten opteekenen en er aan Dr. Kers kennis van geven. 't Komt ons voor, dat de surveillance ter dezer aangelegenheid, onder hooger toezigt, het best aan de kweekelingen zelven zou zijn toe te vertrouwen, en dit te meer, daar, als wij goed ingelicht zijn, Dr. Kers geen officieren van gezondheid genoeg disponibel heeft, om een doeltreffend toezigt te kunnen houden. Wil men de noodige ambitie bij de jongelui opwekken: men doe bijzonder de heeren commissarissen voor 't groenloopen gevoelen, dat zij militairen zijn, die wet en orde bovenal lief moeten hebben en het hun wel onaangenaam moet wezen, als men met regt van 's Rijks groot hospitaal zouden kunnen zeggen «daar spelen de knechts baas over den meester!» en *dit* zoude toch naar waarheid, moeten gezegd worden als niet voor goed het voor groen loopen werd geëindigd. Die wat beters hebbe geve het; want, wij stemmen *Cris-Cras* toe, zoo, als *'t is*, mag of kan, naar wet en regt, het *niet* blijven; de naäperij van de studenten, die een *Alma Mater* en senaat van toezigt hebben, en 't geen de kweekelingen beide missen, is èn te bespottelijk èn te nadeelig voor de pas aangekomene kweekelingen om langer geduld te mogen worden.

ANONYMUS.

Utrecht, 14 Sept. 1855.

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Donderdag, 20 Sept. 7 ure.

LE DOMINO NOIR, opéra comique en 3 actes; musique de Mr. AUBER. LA FILLE TERRIBLE, vaudeville en un acte.

227ste Nederlandsche Staats-Loterij.

1e LIJST. 4e KLASSE.

Uitgekomen Hooge prijzen:

Geene.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 17 September 1855.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned.W.Schuld.	2½	63 9/16 11/16 5/8			
Dito Certificat.	3	75 7/8 6 5 7/8	*Hope* 1798/1816	5	101¾ 102
Dito Dito	4	93½ 5/8 ½	Dito 1828/1829	5	101
O. I. Leening	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3½		Dito Dito	4½	
Hand.-Maats.	4½		Dito *Hope*	4	76 ¼ 76
Belgie.			Dito *Stieglitz*	5	74¾
Certificaten	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild*	2½	51 3/16 ¼	Dito 1854	5	81½
Frankrijk.			Inschr. Assig.	6	58
Obligatiën	3		Certific. dito	6	58¾
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1¼	19 9/16 11/16 5/8	Obligatiën	4	71½
Dito Buitenl.	3				
D° Binnenl. s/m.	3	32¼ 5/16	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		4 3/8	Metallick	5	68½ ⅛
Amort. Schuld.		4 15/16 7/8	Dito bet. Amst.	5	74 ⅞ ¾
Portugal.			Dito Nation.	5	67½ ¾ 11/16
Londen nieuwe.	3	40½ 5/8 ½	Dito 1847	2½	32 9/16 5/8
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2½	32 9/16 5/8

Polen loten fl 600. f 143½; ¾; Braz. bij Roth. p. s. 500. 5 pct. 99, Orig. 3⅜; Philad., Bank-act. 1½, ¾, 1 9/16; Mexic., te Lond. 3 pct. 20¾; dito Ondz. 20¾; Gren., te Lond. Uitg. 6 13/16; Ecuad. 3⅜; Peru 4½ pct. 75⅞.

Onze fondsenmarkt was heden op de daling der Parijsche beurs zeer gedrukt. Binnenl. fondsen hebben zich echter in evenredigheid zeer goed gesouteneerd; blijvende deze slechts ⅛ à ¼ lager. Russ., Oostenrijksche en Spaansche zijn daarentegen gevoelig achteruitgegaan; de overige soorten deelden mede in deze ongunstige stemming.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.